

Ю. А. Шевченко, ст. викладач
М. С. Царьов, канд. екон. наук, доцент
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНАЛІЗУ ВИКОРИСТАННЯ КОРМІВ

Ефективність розвитку тваринництва залежить від достатньої кількості, високої якості та науково-обґрунтованого використання кормів. Для обґрунтування, оптимізації та прийняття ефективних управлінських рішень керівництво сільськогосподарських підприємств має володіти достатнім обсягом аналітичної інформації.

Всі джерела даних для економічного аналізу розділяють на нормативно-планові, облікові та не облікові [2].

До джерел інформації нормативно-планового характеру відносять всі типи планів, які розробляються на підприємстві (перспективні, поточні, оперативні, технологічні карти), а також норми та нормативи використання ресурсів, раціони годівлі тварин, проектні завдання тощо.

До джерел інформації облікового характеру належать всі дані, які містять документи бухгалтерського, статистичного та оперативного обліку і звітності.

Перетворення даних первинних облікових документів на бухгалтерську інформацію здійснюється шляхом їх обробки і одержання нових груп фактів, кожна з яких відображає взаємопов'язані явища господарської діяльності підприємства. Бухгалтер опрацьовує ці дані під час складання регістрів аналітичного та синтетичного обліку, ведення простих математичних розрахунків для виконання інших облікових функцій, складання фінансової звітності. Ці дані використовують для поглибленого та оперативного аналізу господарської діяльності підприємства.

Важливим джерелом даних для аналізу заготівлі та використання кормів є також наступна статистична звітність [1]:

— Форма № 10-сг «Звіт по заготівлю кормів» (складається щомісячно) відображає дані про обсяги заготовлених кормів власного виробництва, в тому числі виділених для годівлі худоби з урожаю не кормових видів культур. Також відображає дані про обсяги закупок концентрованих кормів та обсяги реалізації кор-

мів населенню, наявність худоби за звітний період в умовних головах. Дані подаються у натуральному виразі в центнерах фізичної маси, а також умовних центнерах кормових одиниць.

— Форма № 29-сг «Звіт по збір урожаю сільськогосподарських культур» (складається щорічно) надає більш деталізовано інформацію про обсяги заготовлених та згодованих шляхом випасу кормів як у початково оприбуткованій вазі, так і у вазі після доробки.

— Форма № 24-корми «Баланс кормів» (складається щорічно) містить інформацію про наявність кормів на початок і кінець року; обсяги надходження та їх витрачання за напрямками та видами (в центнерах кормових одиниць). При цьому проводять деталізацію витрачання кормів з поділом як на власні та придбані, так і за видами тварин, якими вони споживаються.

— Форма № 50-сг «Основні економічні показники роботи сільськогосподарських підприємств» (складається щорічно) — відображає дані про середньорічне поголів'я худоби; обсяги виробництва продукції тваринництва; вартість згодованих кормів як власного виробництва, так і придбаних.

Своєчасний та повний аналіз даних первинних документів, зведених облікових реєстрів та звітності забезпечує проведення необхідних заходів для досягнення найкращих результатів господарювання, використовується для поглибленого вивчення тенденцій основних показників і факторів, що формують їх рівень.

Позаоблікові джерела інформації включають у себе законодавство, яке регулює господарську діяльність, а також дані, що характеризують зміни зовнішнього середовища: акти ревізій та перевірок; накази та розпорядження керівників підприємства; рішення засновників підприємства; договори, угоди; рішення судових органів; технічна та технологічна документація; дані про обсяги ринків матеріальних ресурсів, рівень і динаміку цін на окремі види ресурсів; дані Держкомстату та ін.

Щоб результати аналізу забезпечували практичні потреби підприємства необхідно підготувати висновки та пропозиції у вигляді довідок, доповідних чи пояснювальних записок, актів перевірок, в яких послідовно і логічно розкрито сутність проведеного дослідження та його результати. В них потрібно конкретизувати виявлені недоліки або вагомі позитивні результати діяльності, виявлені резерви покращення господарської діяльності та можливі способи їх впровадження з урахуванням умов господарювання і рівня розвитку підприємства.

Вся інформаційна база даних для економічного аналізу підлягає ретельній перевірці за формою та змістом. Водночас з'ясовуються дотримання строків її надання, повнота, правильність арифметичних розрахунків, вірогідність звітних матеріалів, узгодженість показників у різних формах звітності, доброякісність інформаційних джерел.

Спеціаліст, який керує аналітичною роботою на підприємстві, повинен постійно її удосконалювати на основі вивчення досягнень науки, передового досвіду в галузі аналізу та запроваджувати його на підприємстві, в тому числі за рахунок розробки власних або адаптації готових комп'ютерних програм аналізу. Це дозволяють оперативно та комплексно вивчати результати господарської діяльності.

Належне інформаційне та методичне забезпечення економічного аналізу на сільськогосподарських підприємствах сприяє підвищенню рівня годівлі тварин та ефективності використання кормів.

Список використаних джерел

1. Методика проведення поточних розрахунків основних показників виробництва продукції рослинництва в усіх категоріях господарств, затверджена наказом Державного комітету статистики України від 2.08.2005 р. № 225.
2. Ковальчук М. І. Економічний аналіз діяльності підприємств АПК: Підручник. — К.: КНЕУ, 2005. — 390 с.
3. Яцків М. І. Теорія економічного аналізу. — Львів: Світ, 1993. — 216 с.

Н. В. Шульга, ст. викладач
ПВНЗ «Херсонський економічно-правовий інститут»

ОБЛІК ВИТРАТ НА ОПЛАТУ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АПК: УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ

Сучасним головним напрямом управління витратами на оплату праці підприємств АПК є надання керівництву корисної інформації для прийняття рішень щодо ефективного використання наявних трудових ресурсів. Статтею 1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» визначено,